

L'APORLÒC qu'ei un prètz hèit deus géncers qui aplèga mantuas federacions (IEO, FELCO, Confederacion de las Calandretas, Associacion Internationau d'Estudis occitans) e institucions (Institut d'Estudis Aranesi, Chambra d'Òc, Cirdòc, InÒc, CROM) de lenga occitana entà **la constitucion d'ua autoritat morau e scientifica independenta qui representa los usatgèrs e los locutors de la lenga d'òc.**

Reconeguda peus poders publics deus tres estats pertocats, aquera estructura qu'aurà de poder har recommandacions arron questions de neologia, de norma ortografica e gramaticau, de toponimia, en tot avisar-se'n de la collegialitat de las decisions e deu respècte de las variantas de l'occitan. Entad aquò, l'APORLÒC qu'a entinoat **un estudi de factabilitat** de 10 mes (mai de 2010 – heurèr de 2011) entà determinar las modalitats estructuraus, foncionaus e budgetàrias d'aqueth organisme.

Istoric

L'APORLÒC qu'a gessit d'un long procès arron la question de la creacion d'un organisme qui seré ua referéncia dens lo domèni lingüistic. En teoria la nòrma classica que s'apuejava sus l'òbra de Loís Alibèrt a partir de la soa Gramatica occitana segon los parlars lengadocians en 1935, puish per la gestion d'aquera nòrma per l'Institut d'Estudis Occitans de 1945 enlà. L'aparicion de practicas antinòrmativas e contradictòrias, e la demanda fòrta en preconizacions qu'an confortat la necesitat d'un organisme de regulacion. D'en purmèr que's debanèn a l'interior de l'IEO e dab los, universitaris e militants culturaus, qui avèvan creat lo Conselh de la Lenga Occitana en 1997. Compausat de lingüistas, que hasó preconizacions reconegudas per ua larga part de las associacions istoricas. Mes las tensions intèrnas e las dificultats creishentas deus sapients entà s'acordar qu'an afalaquit lo CLO, shens vertadièra activitat de 2002 enlà.

En 2003 l'IEO que convidè representants deu CLO e de mantuns organismes a ua amassada de concertacion a Nimes tà anar cap a la creacion d'un navèth organisme. Aquera amassada non permetó pas de desembocar sus quauqu'arren de concret.

De 2004 a 2006, David Grosclaude (IEO), Sèrgi Carles (FELCO) e Patric Sauzet (ancian membre deu CLO) que tribalhèn amassa a l'escritura d'un tèxte comun que fixava los grans principis que devè seguir un futur organisme de regulacion de la lingüistica de l'occitan.

Lo 23 de mai de 2008 que's debanè l'amassada de Vielha en vath d'Aran. A l'iniciativa deu Sindic d'Aran e de l'Institut d'Estudis Occitans, qu'amassè collectivitats territoriaus, institucions e associacions istoricas : Generalitat de Catalohna, Conselh

Regionau de Mieidia-Pirenèus, Conselh Regionau d'Aquitània, Conselh Regionau Provènça - Aups - Còsta d'Azur, Ministèri Francès de l'Educacion Nacionau, Universitat de Bordèu III, Universitat de Tolosa II, Universitat de Clarmont d'Auvèrnha II, Universitat de Pau e deus Païs de l'Adorn, Universitat de Lleida que son signataris d'un tèxte de lançament deu prètz hèit. La FELCO èra tanben representada peu representant de l'Universitat Tolosa II, l'Inòc qu'èra tanben present. Totas las institucions e personas convidadas e presentas que s'engajeron a :

- formar l'organisme de « l'Academia de la Lenga Occitana » segon los principis e l'esquèma aprovats per l'ensemble deus participants d'aquesta amassada ;
- nomar un o mantuns representants de la lor institucion ;
- mandatar lo lor o los lors representants per participar a la purmèra amassada de tribalh. Que seràn presents en aquera amassada un representant deu Conselh Generau d'Aran, un representant de l'Institut d'Estudis Occitans, un representant deu Ministèri francès de l'Educacion Nacionau, un representant de la Generalitat de Catalonha, un representant de la Region Aquitània, un representant de la Region PACA un representant de la Region Miedia-Pirenèus, un representant de l'Universitat de Lleida representant totas las universitats occitanas, un representant de l'Institut d'Estudis Aranesi e un representant deus ensenhaires d'occitan de la vath d'Aran.
- La seguida deu projècte que durè 2 ans. **Ua purmèra amassada que's debanè a Rodés lo 23 de julhet de 2008.** Qu'estó adoptat lo principi de fonctionament de l'associacion gestionària. Que serà dividit en 3 pòles (collectivitats territoriaus, associacions istoricas màgers, utilizadors) en ligason dab un collègi de sapients. Las associacions istoricas màgers que passaràn comanda dab quasèrn de las cargas aus sapients, los sapients qu'escambiaron dab los utlizators (2 anars / tornars maximum) abans de har preconizacions e las collectivitats que balharàn l'acòrd finau.
- **Lo 17 de noveme de 2008**, pendent la reunion seguenta a l'*Amassada* a Bordèu, lo sindic d'Aran, Paco Boya, qu'a presentat lo projècte.

- **Lo 7 de ger de 2009**, los membres que's tornèren amassar a Tolosa on causiguèron lo metòde d'estudi de factibilitat, dab l'embaucha d'un encargat de mission, e qu'an lançat la prefiguracion deus estatuts. L'expression « academia de la lenga occitana » ne hasèva pas l'unanimitat e los membres qu'an decidit d'integrar la causida deu nom definitiu dens lo procès de l'estudi de factibilitat. Lo grop causís la denominacion de « associacion prefigurativa de l'organisme de regulacion de la lenga d'òc ».
- **lo 16 de heurèr de 2009 los estatuts de « l'associacion prefigurativa de l'organisme de regulacion de la lenga occitana » que son estats inscrivuts a la Prefectura.** Lo Conselh d'Administracion qu'ei compausat de repesentants (un per estructura) de : l'Institut d'Estudis Aranesi, de l'Institut d'Estudis Occitans (I.E.O.), de l'Associacion Internacionau d'Estudis Occitans (A.I.E.O.), de l'InÒc, deu Cirdòc, de la Chambra d'Òc, de la Confederacion Occitana Escòlas Laïcas Calandretas, de la Federacion deus Ensenhaires de Lenga e Cultura d'Òc (F.E.L.C.O.), deu Centre de Ressorças Occitanas e Meridionau (C.R.O.M.) e d'un representant deus ensenhaires de la Vath d'Aran.
- **A l'abòr de 2009, l'encargat de mission qu'estó causit per la jurada** (lo CA), mes fin finala qu'arrefusèt l'emplec. Un navèth procediment d'embaucha qu'estó entinoat e la persona recrutada lo 12 d'abriu de 2010.

Principis

Lo futur organisme de regulacion qu'aurà com prètzheit de definir, de manténer e difusir la codificacion ortografica de la lenga d'òc dens los domènis de la grafia, la gramatica, la lexicologia, la toponimia, etc. L'accion d'aqueth organisme que's desenvoloparà segon 5 principis :

- **La representativitat** : l'organisme de regulacion de la lenga d'òc que deu estar representatiu deus utlitzators de la lenga. Que deu reunir la diversitat de la demanda deus utilitzators com la diversitat deu saber sus la lenga. La fixacion de las nòrmas d'escritura o de lenga que pòt e que deu estar esclairada peu saber lingüistic. Aqueth saber qu'ei present dens l'universitat e tanben en dehòra, e qu'ei essenciu que los qui'u pòrtan e sian presents dens l'autoritat navèra. Mes lo saber lingüistic en se non pauza pas la nòrma. Aquera que demòra tostems ua causida deus actors lingüistics o culturaus au sens larg, e de las institucions (collectivitats) que finançan l'organisme de regulacion. Que i a consideracions autas que scientificas qui cau préner en compte entà har aquera causida, que sian economicas, sociaus, tecnicas o practicas. La representativitat qu'a d'estar tanben geografica. Lo movement de promocion de la lenga occitana qu'ei sensible a la question de la diversitat de la lenga. Que cau respóner a aquera preocupacion en doble pensament permanent deu respècte de la diversitat intérne de la lenga e de l'ahortiment de la soa unitat pregonda.
- **L'eficacitat** : l'organisme de regulacion de la lenga d'òc qu'a per prètzheit d'aparar e desenvolopar un ensemble de praticas normativas. Que deu fondamentaument cercar l'estabilitat. Las intervencions que pòden aver per tòca de tractar de questions enquèra non resolvudas, e non pas de cambiar çò d'establit. Las questions non resolvudas que's pòden trobar mei que tot en los maines de la neologia e de l'onomastica (toponimia,

antropónimia, etc.). l'organisme de regulacion que deurà saber arcuéller e portar responsa aus besonhs exprimits peus utilizators, individuaus e institucionaus.

- **La collegialitat de las decisions :** la creacion de l'organisme de regulacion que necessita, de la part deus que i vòlen participar, l'acceptacion de quauques règlas elementàrias e prumèr que i a la collegialitat de las decisions. Los membres de l'organisme que son tots tienguts per las desisions qui prend collectivament aqueth organisme. Non pas acceptar aquera règla qu'ei reméter en causa lo principi fondator de l'organsime, donc deishar de'n har partida.
- **La difusion de l'informacion :** n'a pas nada utilitat de tribalhar se las decisions presas non son pas explicadas e difusadas. Que cau donc méter en plaça un mejan de difusion, auprès deus utilizators, de las decisions de l'organisme de regulacion e de las soas motivacions. Aqueras decisions que devén tanben estar integradas dens instruments de referéncias que son los instruments d'informacion lingüistica normaus deu public (diccionari, gramaticas, mapas en supòrt papèr e digitau). L'organisme que deurà tanben produire documents mei tecnics e especializats sia coma explicacion deus principis e metòdes de tribalhs, sia en respondas a demandas específicas (lexics tecnics) e documents tecnics e especializats.
- **La reconeishençá :** l'organisme que serà un interlocutor deus poders politics qui's voleràn actors dens lo maine de la lenga, prumèr per las collectivitats deus territòris on se parla l'occitan. La reconeishençá de l'organisme per instàncias politicas que manifestarà la reconeishençá de la lenga per aqueras intàncias. En retorn, en estar reconeishut, l'organisme de regulacion que poderà jogar miélher lo son ròtle au servici de la lenga occitana. Coma representant de la lenga occitana, l'organisme que deverà recéber los mejans deu son fonctionament de las collectivitats de l'airau occitan e tanben deus Estats (França, Espanha, Italia), com expression concreta de l'interés per la lenga e la cultura occitanas exprimit per aqueras institucions.

Sòcis

Associacion Internacionala
d'Estudis Occitans (A.I.E.O)

Chambra d'òc

Lo Cirdòc

Confederacion Occitana
de las Escòlas Laicas
Calandretas

Centre de Ressorças
Occitanas e Meridionalas

Institut d'Estudis Aranesi

Institut d'Estudis Occitans

InÒc

FELCO
(Federacion dels
ensennaires de lenga e de
cultura d'òc)

Centre de Ressorças
Pedagogicas dera Vath
d'Aran

Associació Prefigurativa
de l'Organisme de Regulacion
de la Lenga d'Oc

Finançaires

Conselh Generau d'Aran

Contact

Benaset Dazeàs

Cargat de mission

APORLÒC

InÒc

Castèth d'Este

BP326

F-64141 VILHÉRA / BILLÈRE cedex

Tel : +33 (0)5.59.13.06.40 – Fax : +33 (0)5.59.13.06.44

Corric : autoritat-de-regulacion-oc@in-oc.org

Sèti web: <http://aporloc.free.fr>